

РЕШЕНИЕ

№ 82

гр. Шумен, 01.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН в публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодора Енч. Д.а

при участието на секретаря Татяна Св. Тодорова
в присъствието на прокурора М. Г. Г.
като разгледа докладваното от Теодора Енч. Д.а Гражданско дело №
20213600100499 по описа за 2021 година

Делото е образувано по молба на Д. Д. Д., ЕГН ***** срещу В. П. М., ЕГН
*****.

Ищецът твърди, че ответницата е негова майка. С решение № 130/08.07.2016 г. по гр.д. № 209/2016 г. по описа на ШОС, същата е поставена под ограничено запрещение. Със заповед № ПД 2/2021 от 26.02.2021 г. на Органа по настойничество и попечителство при Община – Шумен той е назначен за неин попечител. От средата на 2018 г., след изписването ѝ от ДПБ „Св. Иван Рилски“, у ответницата настъпила положителна промяна на състоянието. Започнала да спазва стриктно предписаната ѝ медикаментозна терапия, укрепнала психически, настъпила положителна промяна в характера ѝ, станала критична към действията и съжденията си, започнала самостоятелно да ръководи постъпките си и да се грижи за своите интереси, контролирала се във всяка ситуация, ориентирала се във времето и пространството и имала адекватно поведение. Обслужвала се сама. Сама си готвела, пазарувала и поддържала дома си. Била в състояние да извършва правилни съждения и да взема поведенчески решения, ориентирала се и се адаптирала правилно във връзка имуществените си отношения, разбирала свойството и значението на извършеното, можела да ръководи постъпките си и се грижи сама за себе си и своите интереси. Позовавайки се на изложеното и като счита, че липсва юридическият критерий за поставяне на ответницата под запрещение, моли съдът да постанови решение, с което да отмени решение № 130/08.07.2016 г. по гр.д. № 209/2016 г. по описа на ШОС, с което В. П. М. е поставена под ограничено запрещение.

В срока по чл.131, ал.1 от ГПК, ответницата В. П. М. е депозирала писмен отговор, в който заявява, че предявеният иск е допустим и основателен, а изложената в исковата молба

фактическа обстановка отговаря на истината. Самата тя се чувства физически и психически добре, спазва предписаната ѝ медикаментозна терапия, обслужва се сама и се грижи за домакинството си. Ръководи адекватно живота си и постъпките си и спазва закона.

Представителят на Окръжна прокуратура – Шумен изразява становище, че от събраните в хода на процеса доказателства се установява липса на юридическия критерий за поставяне на ответницата под ограничено запрещение, поради което исковата молба е основателна и следва да се уважи.

Предмет на разглеждане е иск с правно основание чл.340 от ГПК.

Искът е предявен от и срещу надлежни страни, допустим и подсъден на ШОС.

При изслушване на ответницата съдът установи, че същата има отлична ориентация за средата, събитията и хората, които участват в тях. Установява контакт. Има адекватно поведение, отговаря точно на поставените ѝ въпроси. Ориентирана е правилно относно собствената си личност и тази на близките си, както и за събитията, които съпътстват живота ѝ. Има ясна представа за време и място. Възпроизвежда коректно събития от миналото.

По същество, от изявленията на страните и събраните по делото писмени доказателства, преценени поотделно и в съвкупност се установи следното:

Видно от удостоверение за раждане, издадено по акт за раждане № 2271/06.12.1979 г. ответницата е майка на ищеца. С решение № 130/08.07.2016 г. по гр.д. № 209/2016 г. по описа на ШОС, в сила от 24.11.2016 г. същата е била поставена под ограничено запрещение, поради психично заболяване „ Параноидна шизофрения, възбудно-параноидно халюцинаторен синдром. Промяна на личността. „ и невъзможност, вследствие на него да се грижи пълноценно за своите интереси и да управлява напълно самостоятелно имуществото си. Със заповед № ПД 2/2021 от 26.02.2021 г. на Органа по настойничество и попечителство при Община – Шумен за неин настойник е бил назначен ищецът.

От приложените по делото медицински документи и заключението на вещото лице по допуснатата СПЕ, възприето като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните, се установява, че ответницата е на 64 години, разведена, има един син, живее сама в гр. Шумен. Липсват данни за фамилна обремененост с психични разстройства, за ЧМТ, припадъци, инфекциозни заболявания, интоксикации, операции, фрактури, хронични болести. Не са установяват алкохолна или наркотична зависимости. Дебютът на психичното ѝ заболяване е през 2009 г., когато се завърнала от Република Германия, където работела от 2002 г., като оплакванията ѝ спонтанно отзвучали в няколкоседмичен срок. Четири години по-късно, след преживяна психотравма последвал рецидив с параноидни идеи за отношение и преследване, неадекватно поведение, промени в циркадните ритми. В рамките на няколко месеца отново настъпило спонтанно разрешаване на проблематиката. През 2016 г. се разгърнал нов психотичен епизод, след който била настанена за принудително лечение в ДПБ „ Царев брод „ и ѝ била предписана медикаментозна терапия. В края на 2017 г. поведението ѝ за пореден път се променило, като започнала да твърди, че синът ѝ подменен

и, че съседите искат да ѝ навредят. Говорела си сама, викала, чупела покъщнина, спяла с нож под възглавницата, заплашвала съседите със саморазправа. Била консултирана с психиатър, но не употребявала лекарства. На 20.04.2018 г. отново имала прояви на агресия, заплашвала съседите с нож, викала. Същия ден била хоспитализирана в ЦПЗ „Проф. Н. Шипковенски „. С решение на СРС била настанена на задължително лечение в ДПБ „Св. Ив. Рилски „ за срок от 1 месец. По време на приемането е била оценена като психомоторно вътрешно напрегната, контактна, ориентирана всестранно, в ясно съзнание, с правилен по протичане, разкъсан на големи интервали мисловен процес, в съдържанието с параноидни налудности за отношение и увреждане. Емоционално бедна, волево параболична. Била е лекувана с Халоперидол и Акинестат. Постигнато било стабилизиране на състоянието ѝ и уточнена поддържаща терапия. След изписването ѝ ответницата продължила предписаната ѝ терапия. По данни от анамнезата постепенно настъпила положителна промяна в състоянието ѝ – настъпила стабилизация, станала критична към действията и съжденията си, започнала да действа самостоятелно и да отстоява своите интереси, имала добър пространствен и ситуативен контрол, показвала адекватно поведение. Обслужвала се сама, грижела се за домакинството си, поддържала добра собствена и жилищна хигиена. Поведението ѝ било подредено и адаптивно. При извършен ѝ на 24.11.2021 г. психиатричен преглед не е споделила оплаквания, била видимо спокойна, емоционално задоволително балансирана, поддържала добър контакт при запазена ориентация. Мисловният процес протичал с умерена скорост, добре структуриран, конкретно-образен по съдържание. Не е установена активна психопатологична продукция. Отчетени са подредено поведение и възстановена автономност, самостоятелно функциониране, добри критичност и терапевтично сътрудничество. Предписана е била терапия с Абилифай. При извършената ѝ на 17.02.2022 г. психиатрична оценка ответницата е споделила, че понася добре приема на Абилифай, чувства се спокойна, има добър сън и апетит. Грижела се сама за домакинството си, излизала да пазарува, умее да пресмята и контролира средствата си. Не е имала болести изживявания през изтеклия период. Психичният ѝ статус към посочената дата е: Видимо спокойна, емоционално задоволително балансирана и съзвучна, установява добър контакт, ориентирана. Мисловният процес протича с умерена скорост, добре структуриран, конкретно-образен по съдържание, достатъчно информативен. Не се установява активна психопатологична продукция. Поведението е подредено и достатъчно автономно. Критичността е възстановена, сътрудничи на терапията. Въз основа на изложеното експертът заключава, че придобитата от ответницата критичност и изводимото от нея добро терапевтично сътрудничество след последната хоспитализация са довели до установяване на стабилна и достатъчно продължителна медикаментозна ремисия без наличие на съществени резидуални психопатологични феномени. Вследствие на това, домашното и общото функциониране на освидетелстваната са се възстановили до почти преморбидно ниво. Към настоящия период тя притежава достатъчна автономност, има подредено поведение, може да планира действията си и да изпълнява задачи, разполага правилно с наличните материални средства и съхранява имуществото си. Поради горното, следва да се приеме, че въпросната ремисия на психичното ѝ заболяване „Параноидна шизофрения с пристъпно протичане „

обуславя възстановяване на способностите ѝ да се грижи за своите работи / да извършва правилни съждения, да взема поведенчески решения, да се ориентира и адаптира правилно във връзка с имуществените си отношения /.

При така установените факти, съдът приема следното от правна страна:

Съгласно ППВС № 5/1979 г. и трайно установената съдебна практика, предмет на иска по чл.5 ЗЛС е дееспособността на лицето, за което се иска поставяне под запрещение, а основанието на този иск е наличието на душевна болест или слабоумие (наричано в съдебната практика медицински критерий) и невъзможността на страдащия от такава болест или от слабоумие да се грижи за своите работи (наричана юридически критерий). Двете изисквания трябва да са налице кумулативно, за да се постанови обявяване недееспособността на лицето. Сама по себе си душевната болест не прави лицето недееспособно, а невъзможността на лицето да се грижи за своите работи следва да е по причина болестното му състояние (респ. - слабоумието). Отпадането на някой от посочените критерии е основание да се иска отмяна на запрещението от заинтересованите лица.

В конкретния случай, от заключението на вещото лице по допуснатата СПЕ, възприето като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните се установява, че ответницата страда от душевна болест по смисъла на чл.5 от ЗЛС, а именно „ Параноидна шизофрения с пристъпно протичане „.

Касателно юридическия критерий, въз основа изслушването на лицето и събраните по делото доказателства се установи, че в резултат от предписаната ѝ медикаментозна терапия и доброто терапевтично сътрудничество от нейна страна, след хоспитализацията ѝ през 20018 г. ответницата е в стабилна и достатъчно продължителна медикаментозна ремисия без наличие на съществени резидуални психопатологични феномени. Вследствие на това, домашното ѝ и общо функциониране са се възстановили до почти преморбидно ниво и към момента тя притежава достатъчна автономност / живее сама и се грижи за себе си и домакинството си без чужда помощ /, има подредено поведение, може да планира действията си и да изпълнява задачи, разполага правилно с наличните материални средства и съхранява имуществото си. Въпросната ремисия на психичното ѝ заболяване обуславя възстановяване на способностите ѝ да се грижи за своите работи / да извършва правилни съждения, да взема поведенчески решения, да се ориентира и адаптира правилно във връзка с имуществените си отношения. /

Въз основа на изложеното, съдът достига до извод, че към момента отсъства юридическата предпоставка за правното ограничение на ответницата под формата на запрещение, поради което същото следва да се отмени.

Ето защо, приема, че предявеният иск е основателен и следва да се уважи.

Водим от горното,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ ограниченото запрещение на В. П. М., ЕГН *****, с адрес: гр. Шумен, ул. № 57, бл.4, вх.3, ет.2, ап.44, постановено с решение № 130/08.07.2016 г. по гр.д. № 209/2016 г. по описа на ШОС, в сила от 24.11.2016 г..

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд – Варна, в двуседмичен срок от датата на връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Шумен: _____